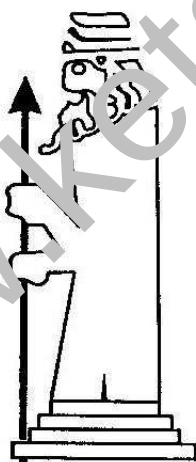

حکایت‌های شیرین و خواندنی

از

ملانصرالدین

PASARGAD

انتشارات پاسارگاد

غلامرضا عابدی

حکایت‌های شیرین و خواندنی از ملانصرالدین

غلامرضا عابدی

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۸

حروفچینی: نشر پاسارگاد

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۶۵-۱۶۲-۶۰۰-۹۷۸

آدرس: خیابان جمهوری - بین باستان و اسکندری خیابان چنگیزی پلاک ۱۴۰

تلفن: ۰۹۱۲۵۰۸۲۹۱۱ همراه: ۶۶۹۳۰۸۸۹-۶۶۹۲۱۰۳۸

عابدی، غلامرضا. ۱۳۳۱ -	سرشناسه
حکایت‌های شیرین و خواندنی از ملانصرالدین/غلامرضا عابدی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: پاسارگاد، ۱۳۹۷.	مشخصات نشر
۹۵ ص.	مشخصات ظاهری
978-600-162-165-9	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
لطیفه‌های ملانصرالدین	موضوع
<i>Nasreddin Hoca (Anecdotes)</i>	موضوع
شوخی‌ها و بذله‌گویی‌های فارسی - قرن ۱۴	موضوع
<i>Persian wit and humor - 20th century</i>	موضوع
لطایف و حکایات	موضوع
<i>Anecdotes</i>	موضوع
PIR۵۶۱۵ ۱۳۹۷	رده بندی کنگره
۸۵ ۷/۳۲	رده بندی دیویی
۵۱۹۹۳۵۸	شماره کتباتی ملی

فهرست مطالب

۲۳	جای ملانکه	۷	به نام هستی بخش دو جهان
۲۳	مؤذن	۹	دعای کودکانه
۲۳	نقطه مقابل	۱۱	کتاب طباخ
۲۳	اشتهای زیاد	۱۱	عادت ناپسند
۲۴	گول خور	۱۱	استدلال احمقانه
۲۴	درس خواندن ملا	۱۲	ملا و حمال
۲۵	انقیه تند	۱۲	موعظه کردن ملا
۲۶	خودش را نبرند	۱۳	جواب صحیح
۲۷	مال اهمیت	۱۴	دزدیدن بره
۲۸	رمز سلاه بی	۱۵	دلیل قطعی
۲۸	آفتاب	۱۵	خوانندگی ملا
۲۸	کتاب از کدس	۱۶	طمع ملا
۲۹	غاز همسایه	۱۶	دلیل ملا
۲۹	استاد آدم	۱۷	حلو
۳۰	با هزار زحمت	۱۸	ماه چهل و پنج روزه
۳۰	ریشخند	۱۸	ماه‌های کهنه
۳۱	سنگینی ملا	۱۹	اشتباه کوچک
۳۱	خر سواری را حساب نکرده	۱۹	بخار غذا
۳۳	سهم ملا	۲۰	معامله عجیب
۳۳	ساعت چند است	۲۰	مهمان خدا
۳۴	حکمت خداوند	۲۱	از همه جا رانده

۴۹	حافظه ملا	۳۴	اگر شتر بال داشت
۵۰	نگهداری در	۳۵	تسبیح یا سجود
۵۰	بهترین نعمت خدا	۳۵	سگی در گورستان
۵۱	کشته شاخ دار	۳۶	سن زن ملا
۵۲	شفای مریض	۳۶	کار قضا
۵۳	خوراک همه چیز	۳۷	معامله سر راست
۵۳	فلسفه خوبی و بدی	۳۷	کفش نو
۵۳	برای لذیذ شدن	۳۸	عزرائیل اژدها می‌کند
۵۴	تو ترشی می‌فروشی یا من؟	۳۸	برای رفع شک
۵۴	دلیل قانع کننده	۳۹	شیرینی خوران
۵۵	خر شدن ملا	۴۰	قدم پر برکت
۵۷	اختیار با اوست	۴۱	بهترین نقطه جهنم
۵۸	کم اشتهایی	۴۱	سناخوت ملا
۵۸	قسمت کردن انعام	۴۱	زلزله
۵۹	خیال بد	۴۲	حساب دان
۵۹	ندای بر پشت	۴۲	غیب گویی
۶۰	با عیال می‌کنید	۴۳	احمق به نظر ملا
۶۰	نصرانی ملحق	۴۳	انتظار
۶۱	خودش بهتر می‌داند	۴۴	نصف علاقه‌بندی
۶۱	مال غیر	۴۴	اموال خصوصی
۶۲	لثامت	۴۵	تدبیر ملا
۶۲	پاسخ شکم پرست	۴۵	حماقت ملا
۶۳	غذای بی‌زحمت	۴۶	قوت جوانی در پیری
۶۳	دعای ملا	۴۶	اتاق زمستانی
۶۳	ماه را نجات داد	۴۷	قبول به استادی
۶۴	لطیفه	۴۷	برادر و خواهر آدم
۶۴	امتحان ملا	۴۸	تنها عیب خانه

رای ملا	۶۶	اکثر عمل داری	۶۹
غضب ملا	۶۷	راز	۷۹
اسباب کشی	۶۸	لطیفه	۸۰
قبیل از عاقل شدن	۶۸	چوب تر	۸۰
دهان دره	۶۹	همه لازم است	۸۱
اگر عقلش برسد	۶۹	خواندن ضمیر	۸۱
پسر حرف شنو	۶۹	قی	۸۲
بلبل بدآواز	۷۰	نوکر بادمجان	۸۲
تدبیر ملا	۷۰	آواز از دور	۸۳
جای مرده	۷۱	انصاف	۸۳
خوراک کبیر تر	۷۲	یونس پیغمبر	۸۳
ملا و غربال	۷۲	بزرگان دنیا	۸۴
طواف	۷۳	خط ملا	۸۴
بی عقلی	۷۳	نمونه تیر اندازی	۸۵
گزیدن سگ	۷۳	انشاءالله خواهد مرد	۸۶
احسنت	۷۴	در مسجد	۸۶
شب زنده داری	۷۴	لطیفه	۸۷
دعای وارونه	۷۵	سراز خاک بیرون کنند	۸۷
موش	۷۵	فلسه ملا	۸۷
قرض ملا	۷۵	اشتهای ملا	۸۸
پیدا نکردم	۷۶	ارث نادانی	۸۸
به زودی بشکند	۷۶	تعبیر خواب	۸۸
مرض لا علاج	۷۶	بیماری پدرش	۸۸
کار ملا	۷۷	خوراک الاغ	۸۹
گیوه ملا	۷۷	مرا بی خبر نگذارید	۹۰
دندان ملا	۷۷	حضرت لوط	۹۰
هضم شده	۷۸	حقیقت گویی	۹۰
بوی مسهل	۷۸	سبب افسردگی	۹۱
زنده کردن مرده	۷۸	طلبکار ملا	۹۱

۹۳	طیب منصف	۹۱	شاهد
۹۴	افسار خر	۹۲	شبهت
۹۴	نمی‌دانم	۹۲	بزرگی سر
۹۴	منجم	۹۲	صدای پول
۹۵	صدای خر	۹۳	زن بیوه

www.ketab.ir

به نام هستی بخش دو جهان

به جای مقدمه

سالیان بسیار دوری است که قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین در بین مردم زبان به زبان گشته و متداول است. اما به دورانی معلوم نیست که آیا چنین شخصی وجود داشته یا نه؟ البته در طی بررسی‌ها و بررسیاتی که بین استادان محترم و اربابان سخن وجود داشته، نظرهای بی‌شماری جمع‌آوری شد. به هر کدام از این استادان نظرهای خاص خود را بیان داشته‌اند. آنچه مسلم گردیده چنین است که شخصی به نام ملانصرالدین با خصوصیتی که در اذهان مردم وجود دارد، واقعیت نداشته است، ولی بعضی از نظر دادند که ملانصرالدین همچون بهلول بوده که در زمان حاکمان جور و ستم می‌زیست. برای گریز از دست آنها خود را به دیوانگی زده بود که این هم خود نظری است.

ولی نظر جامع‌تری که در این راستا رقم زده شد، چنین است که شخصی به نام ملا نصرالدین وجود نداشته و این داستانها که به او نسبت داده شده، نقطه‌نقش، تخیلات و افکار نویسنده و یا نویسندگانی می‌باشد که نسل به نسل در بین عامه مردم، راجع به او کرده، که راجع به چنین شخصی لطیفه‌ها و داستانهای خیالی نوشته‌اند. اما بعد از بررسی‌های بسیار که مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین)^۱ انجام داده‌اند، شخصی به نام ملا نصرالدین در فرهنگهای لغت به معنی آشکار و هویدا و برملا شدن است. وجود داشته که چون حرکات شیرین و رفتاری غیرمتعارف داشته و در بین مردم زبانزد بوده، از ایشرو اربابان ذوق و هنر هر لطیفه و هر داستانی را که طنزگونه بوده را به او نسبت می‌دادند و همین لطیفه‌ها است که امروزه در دسترس

۱- نوشته دوست عزیز و محترم آقای سعید قانع مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های

عموم قرار گرفته، همچنین باید گفته شود، چون در زمانهای گذشته طرز لباس پوشیدن مردها به یک شکل بوده و چون برای عام (ملا) به شکل صحیح قابل تلفظ نبود، از همین رو یک چنین شخصی را ملا می‌نامیدند که اگر بخواهیم به بطن قضیه وارد شویم، می‌بینیم که در مورد چنین شخصی اسمی بی‌مسمی و شاید هم عده‌ای مغرض، بدخواه و ناآگاه می‌خواستند از این اسم پر محتوا سوء استفاده نمایند.

هم چنان که برای همگان روشن است در فرهنگ لغات (ملا) به معنی آخوند، با سواد، علامه و کلمی است که می‌تواند جامعه‌ای را رهبری نماید و برای مردم خوش یمن باشد، تعریف شده است.

اگر توبه داشته باشیم می‌بینیم که در اغلب کشورهای جهان یک چنین شخصی در میان توده مردم و اقوام، نشان وجود دارد، مثلاً در کشور ترکیه لطیفه‌های زیادی را به شخصی به نام (خدییوزاده) نسبت داد اند که حکایت‌هایش شبیه به حکایت‌های ملانصرالدین می‌باشد. بنابراین ما باید لطیفه‌های ملانصرالدین را در (فولکلور) - علم به آداب و رسوم توده مردم - یعنی افسانه‌های این آب و خاک بدانیم.